

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 20. toukokuuta 2022
(OR. en)

9348/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0150 (NLE)

AELE 23
EEE 24
N 30
ISL 16
FL 16
MI 408
BUDGET 6
ECOFIN 459

EHDOTUS

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	16. toukokuuta 2022
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 205 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 sekä 82 artiklan täytäntöönpanon taloudellisista yksityiskohdista tehdyn pöytäkirjan 32 muuttamiseen (InvestEU)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 205 final.

Liite: COM(2022) 205 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 16.5.2022
COM(2022) 205 final

2022/0150 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 sekä 82 artiklan täytäntöönpanon taloudellisista yksityiskohdista tehdyn pöytäkirjan 32 muuttamiseen

(InvestEU)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä ETA:n sekakomiteassa unionin puolesta esitettävästä kannasta ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 (yhteistyö muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla) ja pöytäkirjan 32 (82 artiklan täytäntöönpanon taloudelliset yksityiskohdat) muuttamista koskevan sekakomitean päätöksen suunniteltuun hyväksymiseen.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. ETA-sopimus

Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa, jäljempänä 'ETA-sopimus', taataan Euroopan talousalueen kansalaisille ja talouden toimijoille yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet sisämarkkinoilla. Siinä määrätään neljää vapautta koskevien EU:n säädösten saattamisesta osaksi 30 ETA-maan eli EU:n jäsenvaltioiden, Norjan, Islannin ja Liechtensteinin lainsäädäntöä. ETA-sopimus kattaa lisäksi yhteistyön muilla tärkeillä aloilla, kuten tutkimuksen ja kehittämisen, koulutuksen, sosiaalipolitiikan, ympäristön, kuluttajansuojan, matkailun ja kulttuurin aloilla, joita kutsutaan yhteisesti "sivuavaksi ja laaja-alaiseksi" politiikaksi. Sopimus tuli voimaan 1. tammikuuta 1994. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat sopimuksen sopimuspuolia.

2.2. ETA:n sekakomitea

ETA:n sekakomitea vastaa ETA-sopimuksen hallinnoinnista. Se on foorumi ETA-sopimuksen toimintaan liittyvää näkemysten vaihtoa varten. Se tekee päätöksensä yksimielisesti.

2.3. Suunniteltu ETA:n sekakomitean säädös

ETA:n sekakomitean on tarkoitus hyväksyä päätös, jäljempänä 'suunniteltu säädös', yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 sekä 82 artiklan täytäntöönpanon taloudellisista yksityiskohdista tehdyn pöytäkirjan 32 muuttamisesta.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on laajentaa ETA-sopimuksen sopimuspuolten yhteistyö kattamaan ETA:n EFTA-valtioiden osallistuminen InvestEU-ohjelmaan. InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta 24. maaliskuuta 2021 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/523¹ otetaan sen vuoksi osaksi ETA-sopimusta.

Koska Liechtenstein ei ole ilmaissut kiinnostustaan osallistua InvestEU-ohjelmaan, ETA:n sekakomitean päätösluonnos koskee ainoastaan Norjaa ja Islantia. Lisäksi ETA:n EFTA-valtiot päättivät olla osallistumatta InvestEU-neuvontakeskukseen, ja ne voivat päättää osallistua yhteen tai useampaan InvestEU-rahaston EU-osioon kuuluvaan rahoitustuotteeseen. Jotta ETA:n EFTA-valtioiden rahoitusosuus olisi riittävä, sen on perustuttava niiden rahoitustuotteiden riskiprofiiliin, joihin kyseiset valtiot päättävät osallistua. ETA:n EFTA-valtioiden rahoitusosuus korottaa EU:n takuuta.

¹ EUVL L 107, 26.3.2021, s. 30–89.

ETA-sopimuksen 82 artiklan 1 kohdassa budjettikohtia varten määrätty suhdeluku ei välttämättä vastaa tarkoin InvestEU-rahastoon osallistumisen osuutta asiaankuuluvien rahoitustuotteiden kautta, kun lasketaan ETA:n EFTA-valtioiden rahoitusosuutta InvestEU-rahastoon osallistumiseen. Sen vuoksi EFTA-valtiot tekevät pöytäkirjassa 32 olevan 8 artiklan mukaisesti rahoitusosuussopimukset EU:n kanssa, jota edustaa komissio. Koska rahoitusosuus määräytyy valittujen rahoitustuotteiden perusteella, EFTA-valtioiden rahoitusosuus EU:n takuuseen, tämän rahoitusosuuden käyttöä koskevat ehdot ja edellytykset, rahoitusosuuden maksuaikataulu ja -määrät sekä säännöt käyttämättömien varojen ja tulojen palauttamiseksi EFTA-valtioille olisi vahvistettava vasta rahoitusosuussopimuksissa.

EU:n talousarviopolitiikan mukaisesti osallistuminen EU:n toimintaan on mahdollista vasta, kun vastaava rahoitusosuus on maksettu. Maksu voidaan suorittaa heti sen jälkeen kun tämä luonnos neuvoston päätökseksi on hyväksytty ja kun Euroopan komissio on vahvistanut rahoituspyynnön ja toimittanut sen ETA:n EFTA-valtioille.

Sen vuoksi sekakomitean päätösluonnosta sovelletaan takautuvasti 1. tammikuuta 2022 lähtien, jotta voitaisiin kattaa tammikuun 1. päivän 2022 ja asianomaisen maksun vastaanottamisen välinen ajanjakso. Takautuva soveltaminen ei vaikuta asianomaisten henkilöiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin, ja siinä noudatetaan luottamuksensuojan periaatetta.

Suunnitellusta säädöksestä tulee sopimuspuolia sitova ETA-sopimuksen 103 ja 104 artiklan mukaisesti.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Komissio toimittaa ETA:n sekakomitean päätösluonnoksen neuvostolle hyväksyttäväksi unionin kantana. Komissio toivoo voivansa esittää sen ETA:n sekakomiteassa mahdollisimman pian.

Liitteenä olevan ETA:n sekakomitean päätösluonnoksen sisältö ja luonne eivät ole pelkästään neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja teknisiä mukautuksia. Näin ollen unionin kannan vahvistaa neuvosto.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ’säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia’ käsittää myös sellaiset säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se käsittää myös sellaiset välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden

nojalla mutta jotka ”voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätävä antaa”².

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

ETA:n sekakomitea on sopimuksella eli ETA-sopimuksella perustettu elin. Säädos, joka ETA:n sekakomitean on määrä antaa, on säädos, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädos on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla ETA-sopimuksen 103 ja 104 artiklan mukaisesti.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta ETA-sopimuksen institutionaalisia rakenteita. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta yhdessä Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

Kun suunnitellulla säädöksellä on samanaikaisesti useita tavoitteita tai kun siihen sisältyy useita osatekijöitä, joita ei voida erottaa toisistaan ja joista yksikään ei ole toisiin nähden liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellisessa oikeusperustassa on poikkeuksellisesti mainittava kaikki asianmukaiset oikeusperustat.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Ehdotetun päätöksen aineellisen oikeusperustan on vastattava sen säädöksen aineellista oikeusperustaa, joka sillä sisällytetään ETA-sopimukseen.

InvestEU-ohjelma perustuu SEUT-sopimuksen osastoihin ”Teollisuus” ja ”Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus” (173 artikla ja 175 artiklan kolmas kohta).

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellisena oikeusperustana ovat seuraavat määräykset: SEUT-sopimuksen 173 artikla ja 175 artiklan kolmas kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustan pitäisi olla SEUT-sopimuksen 173 artikla ja 175 artiklan kolmas kohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa sekä Euroopan talousalueesta tehdyn

² Unionin tuomioistuimen tuomio, 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohta.

5. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Norja ja Islanti maksavat rahoitusosuudet unionin talousarvioon. Tarkka määrä määritetään ETA-sopimuksen määräysten mukaisesti, kun tämä luonnos neuvoston päätökseksi on hyväksytty.

6. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska ETA:n sekakomitean säädöksellä muutetaan yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehtyä ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31 sekä 82 artiklan täytäntöönpanon taloudellisista yksityiskohdista tehtyä pöytäkirjaa 32, on aiheellista julkaista se *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen kun se on hyväksytty.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 sekä 82 artiklan täytäntöönpanon taloudellisista yksityiskohdista tehdyn pöytäkirjan 32 muuttamiseen

(InvestEU)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 173 artiklan ja 175 artiklan kolmannen kohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 28 päivänä marraskuuta 1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94³ ja erityisesti sen 1 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Sopimus Euroopan talousalueesta⁴, jäljempänä 'ETA-sopimus', tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994.
- (2) ETA-sopimuksen 98 artiklan mukaan ETA:n sekakomitea voi päättää muuttaa muun muassa yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehtyä ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31 sekä 82 artiklan täytäntöönpanon taloudellisista yksityiskohdista tehtyä pöytäkirjaa 32.
- (3) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/523⁵ olisi otettava osaksi ETA-sopimusta.
- (4) Sen vuoksi olisi muutettava ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31 (yhteistyö muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla) ja pöytäkirjaa 32 (82 artiklan täytäntöönpanon taloudelliset yksityiskohdat).

³ EYVL L 305, 30.11.1994, s. 6–8.

⁴ EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/523, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta, EUVL L 107, 26.3.2021, s. 30–89.

- (5) ETA:n sekakomiteassa esitettävän unionin kannan olisi perustuttava tämän päätöksen liitteenä olevaan ETA:n sekakomitean päätösluonnokseen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

ETA:n sekakomiteassa unionin puolesta esitettävä kanta ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 (yhteistyö muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla) ja pöytäkirjan 32 (82 artiklan täytäntöönpanon taloudelliset yksityiskohdat) ehdotettuun muuttamiseen perustuu tähän päätökseen liitettyyn ETA:n sekakomitean päätösluonnokseen.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*